

Kategorie: Úřední slídil

Vítěz: Bezpečnostní informační služba (BIS) za návrh zákona, který otvírá zpravodajským službám cestu k nekontrolovanému využívání technologií rozpoznávání obličeje

Bezpečnostní informační služba předložila prostřednictvím vlády návrh zákona, který jako zákon č. 205/2019 Sb. novelizoval několik právních předpisů upravujících činnost zpravodajských služeb. Jeho součástí je i zřízení nové databáze, která bude po vytěžení digitálních fotografií z celé řady státních registrů využívána k identifikaci osob metodami rozpoznávání obličeje (face recognition).

Problematika využívání metod rozpoznávání obličeje je velkým tématem posledních let. Technologie, která ve spojení s rozšiřováním kamerového sledování umožní identifikovat prakticky kohokoli kdekoli přináší zásadní proměnu sledování veřejného prostoru. Je s nimi zároveň spojena i celá řada dalších negativních jevů, od vysokého počtu chyb při identifikaci přes rasovou diskriminaci, ke které využívání systémů dle zkušeností ze zahraničí vede až po využívání tohoto způsobu identifikace při persekuci ze strany totalitních režimů.

Bezpečnostní informační služba celkem nenápadnou novelou zákona o zpravodajských službách otevřela v novém § 11c zákona o zpravodajských službách cestu k vytvoření obří databáze digitálních fotografií, které budou zpravodajské služby využívat k automatizované identifikaci osob. Zdrojem těchto fotografií bude třeba evidence občanských průkazů, cestovních pasů, registr řidičů a řada dalších státních registrů. Spolu s fotografiemi budou uchovávány i tzv. agendové identifikátory. Jde o čísla, která jednoduše umožní zpravodajské službě propojovat fotografie s dalšími osobními údaji v daných registrech.

Jak může využití takové databáze v praxi vypadat? Třeba tak, že záběry z bezpečnostních kamer, k nimž se na základě svých oprávnění mohou zpravodajské služby dostat, bude možné pomocí softwaru na rozpoznávání obličejů analyzovat a porovnávat s touto referenční databází. Jednoduše lze během pár sekund vysledovat jak pohyb konkrétního člověka veřejným prostorem, tak identifikovat kohokoli, kdo se na záznamu objeví a zároveň je jeho fotografie v databázi. Samozřejmě s určitou mírou chybivosti, která ovšem obvykle znamená vyšší míru zásahů do soukromí lidí, kteří nemají s danou věcí nic společného.

Novou databázi může BIS samozřejmě využívat více či méně invazivně. Problém je, že jí zákon, který si sama napsala, v tomto neklade prakticky žádná omezení a bezpečnostní složky mají obvykle tendenci vykládat své pravomoci co nejšířejí. Navíc novela přichází v době, kdy stále nefunguje dostatečná kontrola zpravodajských služeb.

To, že na ochranu osobních údajů nebude brán dostatečný zřetel, ostatně ukazuje i trend poslední doby, kdy do připomínkových řízení u zákonů, které rozšiřují zásahy zpravodajských služeb do soukromí - včetně tohoto zákona - není přizván Úřad pro ochranu osobních údajů, jehož agendy se problematika úzce dotýká. Spolu se zhodnocením dopadu na ochranu osobních údajů v důvodové zprávě k zákonu, v níž BIS vytvoření alternativní databáze údajů plošně stažených z mnoha státních registrů popisuje tak, že nejde o „kvalitativně nový typ zásahů do práva na ochranu soukromí, protože údaje uchovávané v souvislosti s výkonem státní správy již podle platného znění zákona zpravodajským službám předávány být mohou“ vyvolává takový přístup celou řadu obav.

Zdroj:

<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/prulom-do-soukromi-ceske-zpravodajske-sluzby-chteji-vlastni-databazi-rozpoznavani-obliceju-76242?seq-no=4&dop-ab-variant=&source=clanky-home>

https://apps.odok.cz/veklep-detail?p_p_id=material_WAR_odokkpl&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-1&p_p_col_count=3&_material_WAR_odokkpl_pid=KORNAX2LK8RE&tab=detail